ÇOK ... VE SÜRELİ

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/ 4867 12/10/2004
KONU: Sözlü ve Yazılı Soru Önergeleri

1 ... 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 27.09.2004 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-6929 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Ankara Milletvekili Yakup KEPENEK'e ait 6/1259, Muğla Milletvekili Fahrettin ÜSTÜN'e ait 6/1262, 6/1263, 6/1264, 6/1265, 6/1266, Kars Milletvekili Selami YİĞİT'e ait 6/1269 esas nolu sözlü soru önergeleri ile Iğdır Milletvekili Yücel ARTANTAŞ'a ait 7/3554, 7/3558, Antalya F.Fikret BALOĞLU'na ait 7/3555, Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'ait 7/3556, Tekirdağ Milletvekili Enis TÜTÜNCÜ'ye ait 7/3557, Kırklareli Milletvekili Mehmet S.KESİMOĞLU'na ait 7/3559, İzmir Milletvekili Ahmet ERSİN'e ait 7/3560, 7/3566, İstanbul Milletvekili Kemal KILIÇDAROĞLU'na ait 7/3561, Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/3562, 7/3567, 7/3568, Iğdır Milletvekili Dursun AKDEMİR'e ait 7/3563 ve Osmaniye Milletvekili Necati UZDİL'e ait 7/3564, 7/3565 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER:
EK- 1 : Görüş 6/1259 (1 adet- 8 sayfa)
EK- 2 : Görüş 6/1262, 6/1263, 6/1264, 6/1265, 6/1266 (5 adet- 9 sayfa)
EK- 3 : Görüş 6/1269 (1 adet- 1 sayfa)
EK- 4 : Görüş 7/3554, 7/3558 (2 adet- 5 sayfa)
EK- 5 : Görüş 7/3555 (1 adet- 1 sayfa)
EK- 6 : Görüş 7/3556 (1 adet- 1 sayfa)
EK- 7 : Görüş 7/3557 (1 adet- 1 sayfa)
EK- 8 : Görüş 7/3559 (1 adet- 2 sayfa)
EK- 9 : Görüş 7/3560, 7/3566 (2 adet- 3 sayfa)
EK-10: Görüş 7/3561 (1 adet- 1 sayfa)
EK-11 : Görüş 7/3562, 7/3567, 7/3568 (3 adet- 6 sayfa)
EK-12 : Görüş 7/3563 (1 adet- 1 sayfa)
EK-13 : Görüş 7/3564, 7/3565 (2 adet- 3 sayfa)

7/3559

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Mehmet S.KESİMOĞLU**
KIRKLARELİ Milletvekili

Önerge No : **7/3559**

Dünyada stratejik ürün olarak kabul edilen buğday açlık sınırında yaşayan milyonlarca vatandaşımız için en önemli besin maddesidir. Birçok ülkede buğday stratejik bir tarım ürünü olarak kabul edilmekte ve destekleme politikaları ile korunmaktadır.

SORU 1) Yurtdışından buğday ithalinin temel nedeni ülkemizde kaliteli buğdayın ihtiyaç duyulan miktarda üretilememesi olarak açıklanmıştır. Oysa bu yıl buğdayda kalitenin önemli ölçüde arttığı, TMO'nun alımlarında süne emgisi olan dane oranının yüzde 4'lerden yüzde 2'lerin altına indiği belirtilmektedir. Eğer yeterli miktarda kaliteli buğday ülkemizde üretilmekteyse hangi nedenle ithalata gidilmektedir? Neden kaliteli buğday ihtiyacının yurtiçinden karşılanarak döviz kaybı önlenmemektedir?

CEVAP 1) Ülkemizde buğday üretimi geçen yıla göre 2 milyon ton artarak 21 milyon ton seviyelerinde gerçekleşmiştir. Bakanlığımız tarafından bu yıl ülke genelinde yapılan etkin ve başarılı süne mücadelesi sonucu süne tahribatı büyük oranda düşmüş ve ürün kalitesi de yükselmiştir. Bu gelişme üzerine DİİB kapsamında yurt dışından ürün ithal edilmesi yerine ihracatçılarımıza yapmış olduğu ve yapacağı ihracat karşılığı TMO stoklarından ürün satışı cazip hale getirilmiştir. Bu uygulama ile ithalat için yurt dışına ödenecek döviz miktarı büyük oranda azalacaktır.

SORU 2) TMO kaç ton buğday almıştır ve ne kadar ödeme yapmıştır? Geçen senelerle karşılaştırıldığında alınan buğday ve yapılan ödemedeki değişiklik nedir?

CEVAP 2) TMO, başta buğday olmak üzere hububat fiyatlarını dengede tutmak amacıyla, yoğun bir şekilde alıma girmiştir. TMO, 2002 yılında 332 bin ton, 2003 yılında 544 bin ton buğday alımı yapmış iken, 2004 yılında 1.865.306 ton buğday alımı gerçekleştirmiş olup, geçen yıla göre yaklaşık 4 kat daha fazla buğday almıştır.

TMO'nun ürün bedellerini ödeme durumu, her yıl yayımlanan Hububat Alım Kararnamesi'ne göre yapılmaktadır. 2004 yılında da son yıllarda olduğu gibi ürün bedellerinin %50'si peşin, bakiyesi ise 1 ay içerisinde ödenmektedir. Ödeme durumunda bir farklılık olmamıştır.

SORU 3) Bu yıl hangi ülkelerden ithalat yapılmaktadır? Bu ülkelerden yapılan ithalatın kilogram başına fiyatı ne kadardır? Alım yapılan ülkelerin devletleri buğdayı desteklemekte midir? Eğer desteklenmekteyse destek verilen miktar eklendikten sonra ithal edilen buğdayın kilogram başına fiyatı ne kadara yükselmektedir?

CEVAP 3) 2004 yılında İspanya, Fransa ve Yunanistan'dan Makarnalık Buğday, Rusya'dan ise Kaplıca Buğdayı ithal edilmiş olup, Ekmeklik Buğdayın büyük bir kısmı Avustralya, Kanada ve ABD'den ithal edilmiştir.

SORU 4) Son 5 yıldaki buğday ithalatı rakamları nedir? 2004 yılında buğday ithalatındaki artışı nasıl açıklıyorsunuz?

SORU 5) Buğday ithalatını azaltmayı ve durdurmayı düşünüyor musunuz? Buğday üreticilerinin mağduriyetlerini gidermeye yönelik düzenlemeler yapmayı düşünüyor musunuz? Eğer düşünüyorsanız hangi düzenlemeleri ne zaman yapmayı planlıyorsunuz?

CEVAP 4-5) Son 5 yıldaki buğday ithalatına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Yıllar İtibariyle Buğday İthalatı

YILLAR	10110 MAKARNALIK BUĞDAY		10190 EKMEKLİK BUĞDAY		TOPLAM BUĞDAY İTHALATI	
	MİKTAR (KG)	DEĞER ($)	MİKTAR (KG)	DEĞER ($)	MİKTAR (KG)	DEĞER ($)
2000	6.998.245	1.238.013	124.904.647	124.904.647	963.667.710	126.142.660
2001	5.337.032	864.933	48.755.949	48.755.949	346.827.296	49.620.882
2002	14.428.510	2.814.141	1.102.146.312	147.657.642	1.116.574.822	150.471.783
2003	9.521.104	1.720.209	1.836.762.811	275.822.487	1.846.283.915	277.542.696
2004*	20.157.985	4.921.557	718.894.556	159.521.125	739.052.541	164.442.682

Kaynak:DTM
* Ocak-Haziran

58. ve 59. Hükümetler döneminde tarım öncelikli sektör olarak değerlendirilmiş ve çiftçilerimizin yıllardan beri süregelen sorunların çözümüne yönelik olarak bir dizi tedbirler alınmış, bazı yeni program ve projeler uygulamaya konulmuştur. Bu sorunlardan birisi de tohumluk kullanımı konusudur.

Ülkemizde özellikle hububat üretiminde kaliteli tohumluk kullanımı arzu edilen seviyede değildir. Ülkemizin yıllık sertifikalı hububat tohumluğu ihtiyacı 870 bin ton civarındadır. Buna karşılık 2002 yılında dağıtılan tohumluk miktarı sadece 50 bin tondur. 2004 yılında bu rakam 6 katına çıkarılarak 300 bin ton sertifikalı tohumluk dağıtımı hedeflenmiştir. Bu çalışma ile; buğday ve arpada verimliliğin artırılması, kalitenin iyileştirilmesi, sanayicinin kaliteli ürün temin etmesi ve buna bağlı ithalatın azaltılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, 76 İl'de "Mahsul Fiyatına Yakın Tohumluk Projesi" uygulamaya konularak, İl Özel İdare kaynaklarından 6.2 Trilyon TL destek sağlanmıştır. Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan TİGEM tohumluk fiyatını düşük tutarak ve tanıtım kampanyaları düzenleyerek uygulamaya destek vermiştir.

Diğer taraftan, 2004 yılı Şubat ayında yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde üreticilerimize düşük faizli tarımsal kredi kullanma imkanı getirilmiştir. Karar kapsamında, yurt içinde üretilmiş sertifikalı tohumluk kullananlara %50, üretenlere %40 oranında indirimli tarımsal kredi kullandırılmaktadır.

SORU 6) 7 Temmuz'da TBMM'de yaptığınız konuşmada piyasada buğday fiyatlarının TMO'nun garanti fiyatları seviyesine gerilemesi üzerine ofisin 22 Haziran'da devreye girerek alımlara başladığını söylemiştiniz. TMO bu tarihten sonra alımlara başladıysa buğday fiyatının kimi yerlerde 250.000 liranın altına düşmesini nasıl açıklıyorsunuz? Sizce TMO'nun yasasında belirtildiği üzere buğdayda piyasayı düzenleme işlevini yerine getirememesinde buğday ithalatının bir payı var mıdır?

CEVAP 6) Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünce hasadın başladığı tarihten itibaren borsa ve piyasa fiyatları takip edilmiş olup, buğday serbest piyasa fiyatları 360 -380 bin TL, arpa fiyatları ise 315 - 330 bin TL aralığında seyretmiştir. Bu fiyatlar üretici lehine olduğu için TMO alım fiyatlarını açıklamamış, piyasa fiyatları düşüşe geçtiği tarihte yani 25 Haziran 2004 tarihinde alım ve satış fiyatlarını tespit ederek alımlara başlamıştır.

TMO, 2004-2005 Alım Döneminde 224 işyerinde alım yaparak fiyatların, TMO fiyatlarının altına düşmesini önlemiştir. Düşük fiyatlarla ürününü serbest piyasada satmayan ve TMO'ya getiren üreticilerimizin ürünlerinin tamamı TMO tarafından satın alınmıştır.